

СТАНОВИЩЕ

от

проф. д-р Павел Стоев,

Национален природонаучен музей - БАН

за дисертационния труд на Александър Ставрев Дойчинов – докторант на самостоятелна подготовка в ШУ „Епископ Константин Преславски“ на тема:

„Изследване динамиката на някои екологични механизми за поддържане на адаптивна популационна структура при животни под въздействие на радиация и пестициди“ за присъждане на ОНС „Доктор“ по научната специалност „Екология и опазване на околната среда“ (Екология и опазване на екосистемите) от професионално направление 4.3. “Биологически науки”, област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика

Познавам Александър Дойчинов много добре от времето, когато преподавах в ШУ „Епископ Константин Преславски“. Той е един от дългогодишните служители на Катедра „Биология“ на Факултета по природни науки и „живата история“ на катедрата. Имам много високо мнение за личностните качества на гл. ас. Дойчинов, който е един най-ерудитаните и подготвени преподаватели в университета, и който благодарение на ентузиазма си и активната научна и преподавателска дейност, успява да държи високо нивото на научното познание в катедрата. Заради отзивчивостта и професионализма му е много уважаван от колегите и студентите и е често търсен за съвети и научно ръководство.

Представената ми за становище дисертация се състои от 175 страници и структурата и напълно отговаря на приетите норми. Методите са добре подбрани и напълно уместни за целта на изследването. Дисертационният труд съдържа следните раздели: Увод, Литературен обзор, Цели и задачи, Резултати и обсъждане, Обобщени резултати, Изводи и Цитирана литература. За най-съществени приноси в нея считам установяването на факта, че реакцията на организмите при въздействие на хронично облъчване с ниски дози радиоактивни лъчения зависи от пола и ранга на индивидите в етологичната структура на популацията. Освен това за първи път е доказана репресията на синтеза на две от изоформите на диафороза при въздействие на хронично облъчване с ниски дози, свързано с инхибиране на гените, синтезиращи двете множествени молекулни форми. За целите на екологичния мониторинг авторът предлага използването на диафоразната ензимна система за експресно определяне на степента на радиоактивно замърсяване на средата чрез безгръбначни животни. Друг съществен принос на гл. ас. Дойчинов в рамките на дисертационния труд е установяването на нов критерий за изучаване на полиморфизма на популацията при хомотермните видове чрез ниски дози радиация и реакцията на ген-ензимните системи.

Александър Дойчинов е изграден молекулярен биолог с широки познания в областта на екологичната генетика и мониторинг, опазването на екосистемите и градската екология. От дълги години той се занимава с изследване на въздействието на ниски дози радиация и

пестициди, и адаптацията на индивида и популацията към това въздействие на различни видове организми. Резултатите от дисертационния труд са обобщени в публикации от четири специализирани научни форума и в международно списание с импакт фактор. Общият брой на по-значимите научни статии на гл. ас. Дойчинов е 13. Заслужава да се отбележи и участието му в 15 международни и национални научни проекта. Автор е на 5 учебника и 4 учебни помагала за студентите от ШУ, а учебникът му по медицинска генетика в дефектологията, разработен в съавторство с д-р Бъчварова, е широко търсен справочник от студентите в медицинските университети в страната.

Александър Дойчинов преподава от дълги години в ШУ дисциплините "Молекулярна генетика", "Молекулярна биология", "Екология", "Екология и опазване на околната среда", "Агроекология", както и "Основи на медицинската генетика в дефектологията". Има изключително голям административен опит, като през годините е бил декан на Института по Биология и ръководител на катедрите "Биология" и "Функционална биология". Бил е научен ръководител на над 50 дипломанта в специалностите "Екология и опазване на околната среда", "Педагогика на обучението по география и биология" и "Педагогика на обучението по биология и химия".

Въз основа на гореизложеното и имайки предвид дългогодишния принос на докторанта в научната, преподавателската и административната сфера, който надхвърля значително поставените от Закона изисквания бих желал да препоръчам на Научното жури да присъди на Александър Ставрев Дойчинов образователната и научна степен „Доктор“, която според показанията от него резултати той напълно заслужава.

С уважение,

15 януари 2015

Проф. д-р Павел Стоев